

НАКАЗ

29.10.2013 № 931

Зареєстровано в Міністерстві

юстиції України

26 грудня 2013 р.

за № 2205/24737

**Про удосконалення організації
лікувального харчування та
роботи дієтологічної системи в
Україні**

Наказ впроваджено з метою реалізації державної політики охорони здоров'я, спрямованої на зміцнення та збереження здоров'я населення, профілактику захворювань, пов'язаних з порушенням харчування, поліпшення демографічної ситуації в Україні та удосконалення організації лікувально-профілактичного харчування, підвищення ефективності його застосування у комплексному лікуванні хворих.

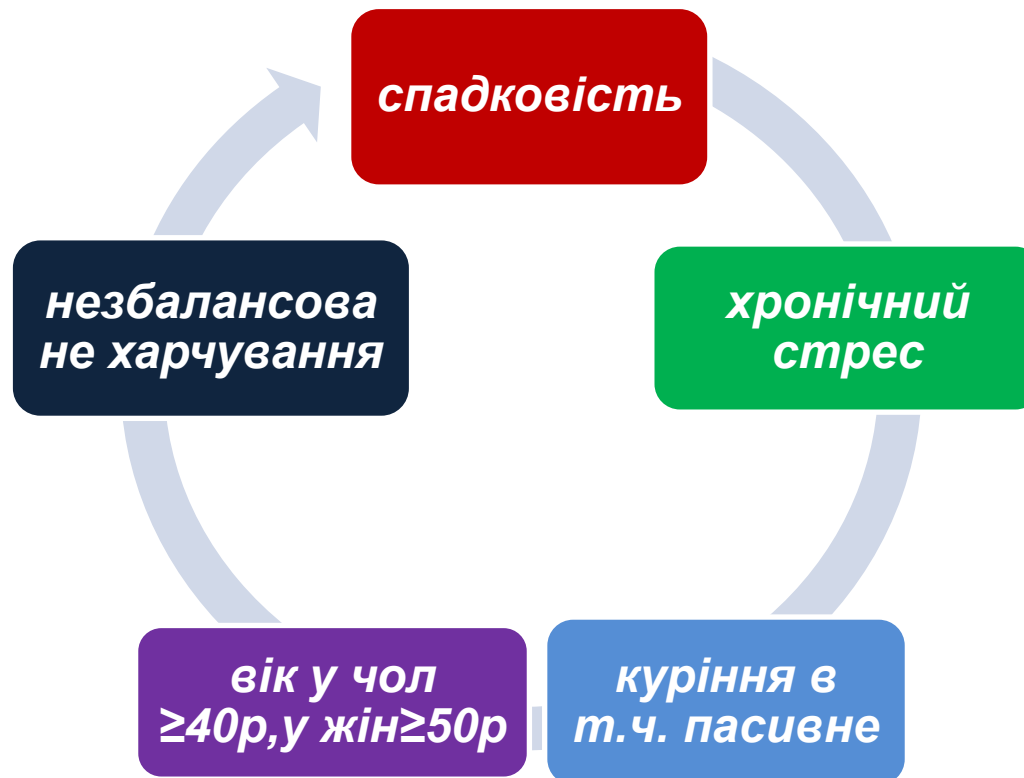
Відповідно до рекомендацій ВООЗ, серед неінфекційних захворювань, які є одними із визначальних в структурі смертності

- ✓ Серцево-судинні захворювання
- ✓ Онкологічні захворювання
- ✓ Цукровий діабет
- ✓ Остеопороз

ОЖИРІННЯ

- Одне з найпоширеніших в світі хронічних захворювань
- Жоден 4 мешканець планети вже має надлишкову масу тіла або ожиріння
- Епідемія 21 століття

Фактори ризику розвитку ожиріння і метаболічного синдрому

В основу системи лікувального харчування покладено принципи достатнього та збалансованого харчування.

-потреба в енергії та макронутрієнтах (білках, жирах та вуглеводах) визначається на один кілограм оптимальної маси тіла (оптимальна маса для чоловіків - 70 кг, для жінок - 60 кг);

-за харчовим статусом відповідно до індексу маси тіла усі хворі поділяються на три групи: **хворі з**

гіпотрофією

нормотрофією

гіпертрофією

Класифікація хворих здійснюється за допомогою визначення індексу маси тіла- **ІМТ (англ. body mass index (BMI))** - величина, що дозволяє оцінити ступінь відповідності маси людини та її росту і таким чином оцінити, чи є маса недостатньою, нормальною або надлишковою.

Класифікація станів здоров'я	ІНДЕКС МАСИ ТІЛА
Дефіцит маси тіла	менш 18,5
Норма	18,5-24,9
Надлишок маси тіла	25,0-27,9
Ожиріння I ступеня	28,0-29,9
Ожиріння II ступеня	30,0-34,9
Ожиріння III ступеня	35,0-39,9
Ожиріння IV ступеня	40,0 і вище

В закладах охорони здоров'я державної та комунальної форм власності встановлюється **чотириразовий режим** лікувального харчування.

Стандартні **раціони** для дорослих осіб розробляються на основі потреб хворого в енергії та нутрієнтах залежно від вихідного **нормо-, гіпо- або гіпертрофічного стану;**

Лікувальне харчування також включає дієтичний супровід при екстремальних клінічних станах (**використовується повне або часткове парентеральне харчування, елементне та зондове харчування, нульові хірургічні та спеціальні дієти**) та на етапі реконвалесценції;

Індивідуалізація калорійності та хімічного складу дієти досягається за рахунок корекції стандартного раціону та використання **нерегламентованого (домашнього)** харчування відповідно до рекомендацій лікаря-дієтолога (лікаря);

За наявності показань та відповідно до рекомендацій лікаря-дієтолога можуть бути призначені **дієтичні добавки, функціональні харчові продукти та продукти для спеціального дієтичного споживання**

Норми харчування одного хворого на день для онкологічної лікарні (відділення)

№ з/п	Назва продукту, г	Кількість, г/нетто, залежно від харчового статусу			Норми наказу (не чинний!) №540
		гіпотрофія	нормотрофія	гіпертрофія	
1	Хліб житньо-пшеничний	150	150	100	150
2	Хліб пшеничний	150	100	50	250
3	Борошно пш 1гат	10	10	10	50
4	Крохмаль картопл	5	5	5	-
5	Крупи (рисова, манна, вівсяна, гречана, пшоняна, перлова), бобові	100	90	70	80
6	Макаронні вироби	70	50	-	20
7	Картопля	200	150	100	400
8	Овочі,(капуста, морква, буряк, огірки, помідори, кабачки, гарбузи, цибуля, зелень	400	400	600	400

№ з/п	Назва продукту, г	Кількість, г/нетто, залежно від харчового статусу			Норми наказу (не чинний!) №540
		гіпотрофія	нормотрофія	гіпертрофія	
9	Фрукти свіжі, або сухофрукти, або соки	200	200	200	100,30
		10	10	10	
		200	200	200	-
10	Молоко	200	200	200	
11	Кефір	200	150	200	300
12	М'який сир	55	50	45	30
13	Твердий сир	15	10	-	-
14	Яловичина (або фарш)	50	50	50	
15	Птиця	50	50	50	200
16	Риба (або фарш)	60	60	60	100

№ з/п	Назва продукту, г	Кількість, г/нетто, залежно від харчового статусу			Норми наказу(не чинний!) №540
		гіпотрофія	нормотрофія	гіпертрофія	
17	Яйце, шт.	1	1	1	1
18	Масло вершкове	10	5	5	50
19	Олія рослинна	25	25	25	17
20	Сметана	15	15	15	40
21	Цукор	55	50	25*	60
22	Чай	2	2	2	1
23	Цикорна кава, какао	2	2	2	3
24	Желатин	0,5	0,5	0,5	-
25	Йодована сіль	6	6	6	15
26	Томатна паста, пюре	5	5	5	12
	Енергетична цінність	2709,4	2420,1	1944,9	
	Білки	106,4	95	88,4	
	Жири	68,2	70,1	61,7	
	Вуглеводи	417,5	352,3	259	